

SI 100 Sigtuna, Kv. Professorn 4

Litteratur: H. Gustavson, Verksamheten vid Runverket i Stockholm, i: Nytt om runer 16 (2001, publ. 2003), s. 22.

Äldre avbildning: H. Gustavson, teckning a.a. 2001, s. 22.

Signum i Samnordisk runtextdatabas/Runor: [U NOR2001:22A](#)

Ett revben med runor påträffades år 2000 vid genomgång av ett parti jord, som hade tagits in till Sigtuna museum för undersökning efter en arkeologisk undersökning 1996 i kv. Professorn 4 (Skikt 3–4. Fyndnummer 5569). Fyndet dateras till sent 1000-tal eller till 1100-talet enligt muntlig uppgift av Anders Wikström den 27 augusti 2012. Benet förvaras nu i Sigtuna museum ([inv. nr 121842](#)).

Benets längd är 153 mm, bredd 29 mm och tjocklek 11 mm. Runhöjd: 19–22 mm.

Fig. 1. Runbenet SI 100 från kv. Professorn 4. Foto Bengt A. Lundberg 2000 ([Arkivsök](#)).

Inskrift:

iiiiþiri

5

Till läsningen:¹ Inskriften inleds med fyra lodräta huvudstavar med ett inbördes avstånd på ca 5 mm. De bör i första hand tolkas som **i**-runor. På den ca 70 mm långa ytan till vänster om dessa har inte något varit inskuret. Ett stycke till höger om toppen av 5 **þ** är ett 4 mm långt streck skuret snett nedåt höger. Det når inte fram till huvudstaven i runa 6 **i** och hör sannolikt inte till runinskriften. Om strecket skall uppfattas om en bistav hör det snarast samman med runa 6, som i så fall läses som en spegelvänd **k**-runa (se fig. 2). Avståndet till huvudstaven i 5 **þ** gör det mindre troligt att strecket skall uppfattas som en del av en bindruna **þi**. Huvudstaven i 7 **r** har inte skurits ända ner till benets nedre kant. Den vänstra bistaven ansluter inte till huvudstaven. Huvudstaven i runa 8 är 14 mm lång och slutar högre upp än de övriga runorna. Möjligen skulle den därför också kunna uppfattas som ett kortkvist-**s**. Till höger om dess mitt finns ett ytligt skrapmärke. Efter 8 **i** har inte några runor varit inskurna. – Inskriften har tidigare translittererats som ---þiri (Gustavson 2001).

¹ Läsning kommentaren har kompletterats med en undersökning av MK den 16 mars 2014.

Runristade lösföremål från Sigtuna

Sl 100 Sigtuna, Kv. Professorn 4

Fig. 2. Runbenet Sl 100. Detalj av runorna. Foto Bengt A. Lundberg 2000 ([Arkivsök](#)).

Det är osäkert om hela inskriften är språkligt meningsfull. Att de fyra sista runorna **þiri** skulle utgöra en motsvarighet till mansnamnet *Þírirk*, som eventuellt förekommer på en dansk runsten (ack. **þiri** DR 82, se NRL s. 226 med hänvisn.), verkar osannolikt med tanke på **r**-runan. Om de fyra inledande vertikala linjerna tolkas som **i**-runor är det möjligt att det handlar om en ofullbordad lönnskrift av samma typ som på framsidan av runbenet Sl 74 från Professorn 1, där **i**-runor eller vertikala linjer har skjutits in mellan varje runa (se K. J. Nordby, *Lønruner. Kryptografi i runeinnskrifter fra vikingtid og middelalder* (2018), s. 92 f., 396 f.)

Detta dokument ingår i en digital utgåva av runristade lösföremål från Sigtuna. Dessa publiceras fritt tillgängliga på Internet.

Texten är ännu preliminär och kan komma att revideras. Hittar du felaktigheter eller känner till källor som inte har utnyttjats är du välkommen att meddela dessa på nedanstående e-postadress.

Författare: Helmer Gustavson/Magnus Källström
Kontakt: magnus.kallstrom@raa.se

Riksantikvarieämbetet
Box 1114, 621 22 Visby
Tel. 08-5191 8000
www.raa.se